

17. MEDNARODNO STROKOVNO SREČANJE

17. Međunarodni stručni skup

KNJIŽNICA – IGRIŠČE ZNANJA IN ZABAVE

Knjižnica – središte znanja i zabave

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

četrtek, 10. november 2022, ob 8.30

četvrtak, 10. studenog 2022., u 8.30

virtualno, platforma Zoom

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Kako nagovoriti starejše? Kaj potrebujejo in kaj pričakujejo od knjižnic? Ali ponudba storitev in programov knjižnic ustreza njihovim dolgoročnim potrebam in pričakovanjem? Kako jim približati digitalni svet in jim v njem omogočiti samostojnost?

Pri uresničevanju svoje vloge v lokalnem okolju splošne knjižnice neutrudno uvajamo nove storitve in programe. Sledimo družbenim trendom in tehnološkemu razvoju in se tako skušamo otresti stereotipov o zaprašenosti in okornosti. Sprejem teh novosti, ki so običajno odraz načina dela zaposlenih, ocenjujemo predvsem na podlagi opaženih odzivov uporabnikov. V stroki si jih delimo kot (dobre) prakse in se medsebojno spodbujamo. Pri delu upoštevamo strokovne usmeritve, ki od nas v duhu inkluzivnosti pričakujejo dvoje: oblikovanje programov in storitev tako, da bodo dostopne vsem uporabnikom ter oblikovanje programov in storitev, ki bodo ustrezale določeni skupini uporabnikov.

Naslednje leto bo minilo 10 let odkar je Mednarodna zveza bibliotekarskih društev in ustanov v svojem poročilu izpostavila staranje prebivalstva kot pomemben družbeni oz. demografski trend zahodnega sveta (IFLA Trend Report, 2013) ter pol deкаде od našega posvetovanja z naslovom »Tretje življenjsko obdobje – priložnost za nova znanja in povezovanje«. Starejši od 65 let predstavljajo petino vseh prebivalcev Slovenije in Hrvaške, medtem ko je delež starejših, ki so člani knjižnic, v obeh državah enkrat manjši od odstotka starejših v celotni populaciji.

Z napovedmi o še daljši življenjski dobi ter z Zeleno knjigo o staranju: Spodbujanje solidarnosti in odgovornosti med generacijami Evropske komisije (2021) je nujno, da se posvetimo vprašanju kakovosti staranja in vlogi knjižnic pri tem.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Program posvetovanja

- 8.30 – 8.45 Pozdravni nagovori
- 8.45 – 9.15 prof. dr. Polona Vilar, *UL Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo*: **Srebrna knjižnica**
- 9.15 – 9.45 Ljubica Uvodić Vranić, *specialistka psihologije dela*: **Važnost čitanja za zdravlje osoba starije životne dobi**
- 9.45 – 10.15 Anja Rebolj, *Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto*: **Potrebe starejših v splošnih knjižnicah**
- 10.15 – 10.45 dr. Sonja Merljak Zdovc, *Časoris*: **Od emotikonov do mikrovalovne pečice: kaj je medijska pismenost in zakaj jo potrebujemo**
- 10.45 – 11.00 Razprava
- 11.00 – 11.30 Odmor
- 11.30 – 12.00 Tanja Badanjak, *Gradska knjižnica Rijeka*: **Narodne knjižnice – centri cjeloživotnog učenja. Primjer Erasmus+ projekta Gradske knjižnice Rijeka Treća dob čitanja**
- 12.00 – 12.30 Paul Hulman, *Rijnbrink, Nizozemska*: **Digital Government and Public Libraries**
- 12.30 – 13.00 Lidija Šajatović, Anita Malkoč Bišćan, Mario Šimić, *Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac*: **Implementacija programa za osobe treće životne dobi kroz Erasmus +**
- 13.00 – 13.10 Razprava
- 13.10 – 13.40 dr. Barbara Grintal, *Gerontološki raziskovalni inštitut*: **Z gledališčem do drugačnega pogleda na staranje**
- 13.40 – 14.10 Srđan Lukačević, Dino Radmilović, *Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek*: **Treća životna dob ukorak s vremenom**
- 14.10 – 14.30 Razprava in zaključek

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

prof. dr. Polona Vilar, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo

Srebrna knjižnica

Prispevek obravnava vprašanje, kako starejše vključevati v digitalno opismenjevanje. S teoretičnega in praktičnega vidika osvetli področje digitalne pismenosti in digitalnega opismenjevanja starejših, ki postajajo vse pomembnejša uporabniška skupina splošnih knjižnic. Naveže se na poglede na knjižnične politike, organizacijo dela in potrebno opremo in infrastrukturo, pa tudi kompetence knjižničarjev. Vse to so temelji za ozaveščanje starejših, da je tudi splošna knjižnica okolje, ki jim omogoča seznanjanje, usposabljanje, pa tudi naslavljanje izzivov, s katerimi se srečujejo pri uporabi digitalnih tehnologij in spleta.

Strokovne reference avtorja

Od leta 1999 je zaposlena na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani. Raziskuje in poučuje predmete informacijsko vedenje, informacijsko in bralno pismenost, šolske in splošne knjižnice. V bibliografiji ima nad 140 del in skoraj 100 mentorstev. V različnih raziskovalnih skupinah že več kot 20 let sodeluje v nacionalnih in mednarodnih projektih, kot gostujoča profesorica in raziskovalka dela z univerzami London City, Graz, Hildesheim, Pisa, Barcelona, Zadar, Osijek, Zagreb itd.

Aktivna je pri permanentnem izobraževanju knjižničarjev in učiteljev. Je v stalnem mednarodnem programskem odboru znanstvene konference CoLIS (Conceptions of Library and Information Science). Je članica senata FF (od leta 2014), habilitacijske komisije FF (od leta 2019), Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost (od leta 2017), v letih 2017-19 je vodila Komisijo za razvoj knjižničnega sistema UL. V letih 2003 in 2019 je prejela Kalanovo nagrado ZBDS za pomembne objave, leta 2008 nagrado založbe Emerald/EFMD za odlično doktorsko disertacijo in leta 2013 nagrado ŠS FF za kakovostno pedagoško delo.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Ljubica Uvodić Vranić, *specialistka psihologije dela*

Važnost čitanja za zdravlje osoba starije životne dobi

1. Kada početi čitati?

Što ranije to bolje! Prva knjiga se može čitati u krilu odrasle osobe koja čita – malo dijete sluša i gleda knjigu. Prva knjiga je slikovnica s tvrdim koricama i listovima da se lako drži. Ima svega par listova da se može više puta vraćati i ponovo prelistavati onoliko koliko dijete može držati svoju pozornost. Sutra se može ponoviti. Ako su nam odrasli čitali naglas dok smo bili mali, velika je mogućnost su nam time trajno usadili korisno druženje s knjigom.

2. Kome čitati?

Čitamo svojim unucima, djeci prijatelja, djeci susjeda, djeci u bolnicama....pri tome ćemo se lijepo s njima družiti. Ako nam odrasli nisu čitali, ne propustimo priliku da mi čitamo djeci.

3. Tko može čitati?

Svi koji vide bez naočala. Svi koji vide s naočalama. Svi koji ne vide, ali čuju pa mogu slušati knjige koje je netko pročitao za njih i snimio ih.

4. Kome se može čitati?

Sami sebi. Naglas u obitelji ili nekoj drugoj grupi kojoj pripadamo.

5. Kome se može čitati?

Svakome koga možemo pridobiti za taj oblik druženja.

6. Zašto je korisno čitati sebi i drugima?

Mi svi živimo jedan svoj život. Suosjećajni među nama uživljavaju se u živote svojih dragih članova obitelji, prijatelja, kolega.... Čitajući knjigu intenzivno se možemo uživjeti u još jedan svijet.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Strokovne reference avtorja

Članica je Hrvatske psihološke komore, specijalista psihologije rada, savjetnik u individualnom, obiteljskom i grupnom radu. Izdala je deset knjiga iz primijenjene psihologije, od kojih su tri izdane i na slovenskom jeziku u Ljubljani. Godine 2017. u knjizi na slovenskom jeziku Tanja Povhe Spoznaj me, Krško, Slovenija objavljena joj recenzija te knjige. Do sada je napisala 16 recenzija. U 2017. godini snimila je CD knjigu Devet vježbi opuštanja na kauču u izdanju Knjižnice za slijepe u Zagrebu.

U 2018. godini snimila je CD knjige Prijatelju, kako si? u izdanju Knjižnice za slijepe u Zagrebu.

Od listopada 2012. vodi stalnu emisiju Avantura promjene na Drugom programu Hrvatskog radija. U proteklih 30 godina dala brojne intervjuje za novine u Hrvatskoj i tri intervjuja u novinama u Sloveniji. U području medicine rada radila je 25 godina.

Bila je suradnik u časopisu Zdrav život 10 godina. U Večernjem listu pisala je kolumnu pod naslovom Psihologično.

Održala je više webinarja za Profil-Klett koje je pratilo gotovo 3 tisuće profesora. Sudjelovala je na šest kongresa medicine rada Republike Hrvatske kao aktivna sudionica.

U 2010. godini dobila je nagradu grada Zagreba – Šampion zdravlja za volonterski rad i brigu o psihičkom zdravlju kroz programe Udruge Petkom u pet. U 2012. godini dobila je nagradu Cvijet Marulića od Hrvatskog psihološkog društva za primijenjenu psihologiju.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Anja Rebolj, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Potrebe starejših v splošnih knjižnicah

Novomeška knjižnica sistematično pristopa k naslavljanju starejših kot ciljni skupini. V letu 2021 smo izvedli raziskavo med slovenskimi splošnimi knjižnicami, da bi osvetlili uresničevanje načela dostopnosti splošnih knjižnic pri delu s seniorji v splošnih knjižnicah, fizično, spletno in vsebinsko. Tem rezultatom smo letos dodali pogled z druge strani. Starejši uporabniki so odgovarjali na vprašanja o tem, kako uporabljajo splošne knjižnice, kaj želijo od njih in kaj jih moti. Ni presenetljivo, da dajejo v svojih odgovorih prednost analognemu. Vendar pa način, na katerega to počno, ponuja izhodišča za oblikovanje prizadevanj, ki bodo med starejšimi uporabniki dobro sprejeta in bodo prispevala k uresničevanju našega poslanstva.

Strokovne reference avtorja

Anja Rebolj, dr. phil., Nemčija, je od leta 2020 zaposlena v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto kot bibliotekarka, koordinatorica območne dejavnosti za Dolenjsko območje. Je regijska urednica spletnega portala Kamra, sodeluje pri domoznanskih, razvojnih in mednarodnih projektih ter prireditveni dejavnosti knjižnice.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

dr. Sonja Merljak Zdovc, Časoris

Od emotikonov do mikrovalovne pečice: kaj je medijska pismenost in zakaj jo potrebujemo

Medijska pismenost pomeni zmožnost dostopanja do verodostojnih informacij, pa tudi sposobnost njihovega analiziranja, vrednotenja in kritičnega razmišljanja o njih, ustvarjanja sporočil v različnih oblikah – v tisku ali na spletu, v pisni ali video obliki – ter delovanja na podlagi pridobljenih informacij.

Medijsko opismenjevanje otrok in odraslih pripomore k razumevanju vloge medijev v družbi ter krepi temeljne veščine preverjanja in samoizražanja, ki so potrebne državljanom v demokratični družbi. Z njim spodbujamo kritično razmišljanje o medijih; predstavljamo, kako deluje medijska industrija, kdo ima koristi od lovljenja njihove pozornosti, kako se mediji financirajo in komu so odgovorni, pa tudi pojasnujemo, zakaj je treba znati prepoznati lažne novice in kako to storiti.

Strokovne reference avtorja

Dr. Sonja Merljak Zdovc je ustanoviteljica in direktorica Zavoda Časoris ter odgovorna urednica mednarodno nagrajenega spletnega časopisa za otroke Časoris. Izvaja delavnice medijske pismenosti, literarnega novinarstva in kreativnega pisanja ter razvija orodja za krepitev medijske pismenosti in prepoznavanje dezinformacij.

Do aprila 2017 je bila kot novinarka in urednica zaposlena pri časniku Delo.

Je avtorica strokovnih knjig *Otroci in mediji: Iskanje resnice v svetu novic* (2019), *Pripovedovalci Delovega časa* (Delo, 2010), *Literarno novinarstvo: pojav in raba sodobne pripovedne novinarske vrste v ZDA in Sloveniji* (Modrijan, 2008), *Literary Journalism in the United States of America and Slovenia* (University Press of America, 2008), visokošolskega učbenika *Preteklost je prolog: pregled zgodovine novinarstva na Slovenskem in po svetu* (FDV, 2007) in romanov *Njeni tujci* (Miš, 2011) in *Dekle kot Tisa* (Miš, 2008).

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Tanja Badanjak, *Gradska knjižnica Rijeka*

Narodne knjižnice – centri cjeloživotnog učenja. Primjer Erasmus+ projekta Gradske knjižnice Rijeka Treća dob čitanja

Narodne knjižnice uključene u Erasmus+ projekte osnažuju svoje pozicije edukacijskih, informacijskih centara te time otvaraju nove perspektive u svome poslovanju. Neformalno, cjeloživotno obrazovanje građana zasigurno je jedan od važnijih pravaca budućnosti narodnih knjižnica. Unutar te edukacijskoprogamske mreže poseban pak fokus moramo staviti i na građane treće životne dobi koji traže sigurno mjesto podrške u modernom tehnološkom svijetu koji za njih nerijetko zna biti nepristupačno i ograničavajuće.

Upravo zato Erasmus+ projekt Gradske knjižnice Rijeka (Treća) dob čitanja nastoji osnažiti čitateljsku kulturu uz korištenje novih komunikacijskih tehnologija. Riječ je o programu olakšavanja, poticanja i ponovnog osmišljavanja načina čitanja za osobe treće životne dobi u 21. stoljeću. Glavni ciljevi ovog projekta su povećanje dostupnosti novih komunikacijskih tehnologija za starije osobe i razvijanje kulture čitanja kod građana starijih od 60 godina. Također je važno u ovom kontekstu paralelno razvijati i kompetencije edukatora i knjižničara koji rade sa starijim osobama kako bi prilagodili svoj rad potrebama polaznika ovog programa.

Strokovne reference avtorja

Tanja Badanjak radi u Gradskoj knjižnici Rijeka kao voditeljica Službe za koordinaciju programa. Magistrirala je kulturalne studije na Sveučilištu u Rijeci i bibliotekarstvo na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zagrebu. U svijetu knjižničarstva je od 2014. godine, a od 2017. godine radi u Gradskoj knjižnici Rijeka gdje njezin trenutni rad uključuje organizaciju i produkciju različitih inovativnih programa, projekata i manifestacija.

Koordinatorica je četiri Erasmus+ projekata koji su fokusirani na implementaciju dodatnih knjižničnih usluga i osnaživanje kompetencija djelatnika Knjižnice.

Ded, ki je prisrful na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Paul Hulman, Rijnbrink, Nizozemska

Digital Government and Public Libraries

In the Netherlands live about 17 million people. About 4 million people have limited or even lack the digital skills to be self-reliant in the society. We also see that the government is withdrawing in the possibilities for direct and face-to-face contact with the inhabitants. Counters in city halls are closing, telephone lines are replaced by websites, FAQ's, chat bots etc. This gives (money) problems for a lot of people. By example for tax payments, benefits, health services, insurances etc. The tax authorities started in 2016 the only possibility to communicate online and send in the declaration digital.

At that moment the public libraries started with help people with their declarations. In the following years these service expanded. Either because more governmental organizations followed the way the tax authority did. In cooperation with the Dutch government we came to the actual situation. Libraries realized an Informationpoint Digital Government (IDO). In this presentation you will hear the outlines of the process of becoming the IDO in the library. Which role the library has in it. And even so important how on national level is working on quality, cooperation and professional development. Most important goal of the IDO is to learn the people to do it themselves.

Strokovne reference avtorja

Paul Hulman; senior consultant at Rijnbrink. Rijnbrink is an provincial organization for the public Libraries in the east of the Netherlands. We provide libraries in consulting, advise, service and naturally books! The most of my work concentrates on what we call basic skills. That includes reading, writing, counting and digital skills. There are about 4 million people in the Netherlands that are limited or lack this basic skills. More than 60% of them are native speakers. In our team we are working together with libraires to produce programs and courses for these groups to help them developing there skills to be self-reliant and so can participate in the society.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Lidija Šajatović, Anita Malkoč Bišćan, Mario Šimić, *Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić"*
Karlovac

Implementacija programa za osobe treće životne dobi kroz Erasmus+

Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac jedna je od pet najvećih i najstarijih narodnih knjižnica u Hrvatskoj. Knjižnica već niz godina priprema i objedinjuje programe namijenjene marginaliziranim skupinama korisnika. Krajnji cilj aktivnosti jest funkcionalno uključivanje korisnika u društvo koje ne podrazumijeva izjednačavanje s ostatkom društva, već uvažavanje njihovih različitosti. Stoga su knjižničari odlučili reći stop ageizmu prema starijim osobama i prijavili se u program Erasmus +, ključnu aktivnost obrazovanja odraslih (KA104). Projekt knjižnice sufinanciran sredstvima Europske unije pod nazivom „Inkluzijom ostvarimo potencijale knjižnica“ trajao je od 1.7.2020. do 30.6.2022. Programima kojima su ostvareni pozitivni rezultati i formirane ciljane skupine korisnika koji se kroz knjižnične usluge direktno integriraju u društvo, edukacijom zaposlenika u inozemstvu i praćenjem rada institucija u inozemstvu, postignuta su nova inovativna znanja koja su se primijenila za uvođenje novih usluga i inkluziju novih skupina korisnika. Implementacija programa iz Belgije odvija se kroz program „Treća dob“ u koji je uključena usluga „Digitalni kutak“. Knjižnica je uz postojeće započela suradnju s novim udrugama i provodi programe namijenjene društvenoj integraciji osoba treće životne dobi i njihovom aktivnom uključivanju u kulturna i društvena zbivanja.

Nova inovativna radionica „Digitalni kutak“ ima za cilj povećati kvalitetu života osoba treće životne dobi jačanjem digitalnih kompetencija. Radionice su namijenjene korisnicima koji žele steći napredna znanja u informatici. Sudionici radionica aktivno provode slobodno vrijeme, a ujedno stječu nova znanja koja su im potrebna u današnjem vremenu. Tako je formirana skupina odraslih korisnika umirovljenika koji žele pohađati radionice. Time se privukao određeni broj novih članova, a ostvareno je i nešto obnova isteklih članstva. Inovativne radionice koje su održane do lipnja ove godine ostvarene su kroz 47 grupnih i 60 individualnih radionica.

Knjižnica kroz nove radionice stvara prilike da lokalna zajednica čita, uči i povezuje se sa svijetom, a odaziv i osnivanje nove ciljane skupine pokazuje potrebu za njenim provođenjem i u budućnosti.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Strokovne reference avtorjev

Anita Malkoč Bišćan, knjižničarka

Rođena u Karlovcu 1975. godine. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirala na smjeru Informacijske znanosti te stekla titulu magistra struke. Zaposlena najprije u Knjižnicama grada Zagreba, a od 2017. godine u Gradskoj knjižnici „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac. U knjižnici provodi programe povezane s čitanjem i promicanjem pismenosti koje vodi od 2012. godine. Sudjeluje u programima cjeloživotnog učenja i ekološke pismenosti. Aktivna je implementatorica nacionalnih kampanja „I ja želim čitati“ i „Čitaj mi“.

Koordinatorica Erasmus +programa: Inkluzijom ostvarimo potencijale knjižnica. Voditeljica je EU projekta „Čitanje je važno, uključuje nas snažno“, programa „Knjižnica - prozor u svijet“, „Treća dob“, „Zelena knjižnica“ te „Kulturni lift Karlovac“. Glavna je urednica e-zbornika „Ostvarimo potencijale knjižnica“. Članica je Društva knjižničara Karlovačke županije, predsjednica Komisije za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i predsjednica Sekcije za narodne knjižnice pri Hrvatskom knjižničarskom društvu u mandatu 2022-2024. U svom radu posebnu pozornost posvećuje poticanju čitanja kod osoba s poteškoćama u čitanju, cjeloživotnom učenju osoba treće životne dobi i podizanju ekološke svijesti u lokalnoj zajednici.

Lidija Šajatović, viša knjižničarka

Rođena u Karlovcu 1982. godine. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2007. godine diplomirala na smjeru Informacijske znanosti te stekla titulu magistra struke obranivši diplomski rad na temu Cenzura knjige u Sovjetskom Savezu. U Gradskoj knjižnici „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac zaposlena od 2008. godine. Trenutno radi kao informator na Informativno-posudbenom odjelu navedene knjižnice. Predsjednica je Društva knjižničara Karlovačke županije, članica Komisije za narodne knjižnice pri Hrvatskome knjižničarskom društvu te članica uredništva časopisa Kalibar – časopisa Društva knjižničara Karlovačke županije.

Područja interesa uključuju rad s osobama treće životne dobi kroz radionice „Digitalni kutak“, organizaciju knjižničnih programa i stručnih skupova, rad s korisnicima i stalno stručno usavršavanje.

Mario Šimić, knjižničar

Rođen u Karlovcu 1979. godine. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao na smjeru Informacijske znanosti te stekao titulu magistra struke. Radi na Odjelu za djecu i mladež gdje organizira kulturno-obrazovne programe i vodi Čitateljski klub za mlade. Kao voditelj čitateljskog kluba sudjelovao je i EU projektu „Spoji se u umjetnost, priključi se u kulturu“, a trenutno vodi i tematski čitateljski klub za odrasle „Književno putovanje Indijom“. Radio je i u Bibliobusnoj službi koja nudi knjižnične usluge prigradskim i ruralnim područjima Karlovačke županije.

U suradnji s organizacijama i pojedincima sudjeluje u kreiranju kulturnih i kreativnih programa za djecu i odrasle, uključujući i ranjive skupine ljudi. Član je i voditelj grupe Cikloknjižničara koja djeluje pri Društvu knjižničara Karlovačke županije od 2019. godine.

Područja interesa su mu razvijanje programa za djecu i mlade, promicanje obrazovanja, kulture čitanja i rad s ranjivim skupinama ljudi.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

dr. Barbara Grintal, Gerontološki raziskovalni inštitut

Z gledališčem do drugačnega pogleda na staranje čitanja

Gerontološki raziskovalni inštitut skupaj s partnerjem IC Geoss iz Slovenije, Dublin City University iz Irske, LAUREA iz Finske, CESIE iz Italije ter Asociacio La Xixa Teatre iz Španije izvajamo projekt Erasmus+ KA220-ADU "Ustvarjalni socialni recept: spodbujanje dobrega počutja starejših generacij z medgeneracijskimi dejavnostmi, ki temeljijo na ustvarjalnosti" (Creation POP), katerega cilji so:

- zagotovitev novih, inovativnih načinov socialne vključenosti za starejše preko kreativnih umetnosti (gledališče);
- dvig ozaveščenosti med mlajšimi generacijami in tudi med starejšimi, da imajo le-ti veliko izkušenj, ki jih lahko delijo z mlajšimi generacijami in da so njihovi glasovi pomembni in da jih morajo izraziti;
- razviti gledališke aktivnosti, ki ustvarjajo varen prostor za izražanje in izzivanje stereotipov, povezanih s starostjo;
- izboljšati kompetence izobraževalcev in drugega osebja v izobraževanju odraslih ter izboljšanje razpoložljivosti visoko kakovostnih učnih priložnosti za odrasle, ki jim bodo omogočile večjo socialno vključenost.

Na projektu zaključujemo prvi rezultat, t.j. Poročilo o razumevanju potreb starejših in o tem, kako podpreti njihovo socialno vključenost, katerega rezultati nakazujejo, da se večina starejših ljudi še ne počuti stare in diskriminirane, pač pa kreativne in zadovoljne s svojim življenjem.

Strokovne reference avtorja

Doc. dr. Barbara Grintal, direktorica Gerontološkega raziskovalnega inštituta je docentka socialne gerontologije na Alma Mater Europaea – Evropski center, Maribor. Njeno delo se osredotoča na raziskovanje s področij digitalne pismenosti, ekonomskega položaja, delovne aktivnosti in socialne vključenosti starejših ljudi, odnosa do starejših ljudi, aktivnega staranja ter novih modelov delovanja v dolgoživi družbi.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Srđan Lukačević, Dino Radmilović, *Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek*

Treća životna dob ukorak s vremenom

Program informatičkog i informacijskog opismenjavanja "Ukorak s vremenom – osnove rada na računalu" u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek (GISKO) započeo je 04. ožujka 2016., a do sada su ga uspješno završile 34 grupe, odnosno blizu 400 osoba. Tečajevi su namijenjeni osobama treće životne dobi koji žele steći znanja iz osnova rada na računalu i pretraživanja interneta, koji žele steći ili unaprijediti informatičku i informacijsku pismenost.

Edukacijski projekt zamišljen je kao aktivni seminar kroz koji polaznici usvajaju znanja koja mogu primijeniti u privatnom i poslovnom životu, a vezana su za internet i srodne tehnologije i usluge. Po završenom programu, polaznici znaju koristiti operacijski sustav Windows (organizacija podataka – rad s mapama i datotekama), napisati, urediti i spremati dokument, pretraživati internet, slati elektroničku poštu, koristiti društvene mreže te jedan od softvera za komunikaciju s ljudima širom svijeta. Polaznike tečaja upoznaje se s osnovnim informatičkim i informacijskim pojmovima i osnovama rada na računalu, uz obvezan segment edukacije zaštite njih samih i njima bližnjih od opasnosti koje internet donosi. Zbog održavanja ujednačene kvalitete predavanja optimalan broj polaznika tečaja unutar jedne grupe je između 10 i 15 osoba. Tečaj se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela sata koji traje oko 90 minuta i održava se dva puta tjedno kroz približno dva mjeseca po tečaju.

Kroz tečajeve je GISKO dodatno prepoznat unutar umirovljeničke zajednice uslijed čega je na ovom programu razvijena suradnja s brojnim udrugama. Provedeni tečajevi doveli su do povećanja broja korisnika Knjižnice, ali i pojačanog korištenja knjižnične građe. Polaznici dolaze iz cijele Slavonije i Baranje, ne samo iz Osijeka i okolice, što je još samo jedan pokazatelj uspješnosti programa.

Ded, ki je prisurfal na internet

od analogne k digitalni inkluziji starejših

Strokovne reference avtorjev

Dino Radmilović, magistar informatologije

Rođen u Osijeku 1986. godine gdje je završio Matematičku gimnaziju i nakon toga stekao zvanje magistra informatologije na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Zaposlen u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku od 2016. godine. Trenutno radi na Posudbenom odjelu navedene knjižnice. Sudjeluje u vođenju društvenih mreža Knjižnice te je voditelj programa informatičkog i informacijskog opismenjavanja osoba treće životne po nazivom "Ukorak s vremenom". Voditelj je i službe pod nazivom Bibiliokombi kojom se omogućuje dostava i prikupljanje knjiga slabo pokretnim i nepokretnim osobama na području grada Osijeka.

Sudjeluje na stručnim skupovima i autor nekoliko članaka u stručnim časopisima.

Srđan Lukačević, viši knjižničar

Rođen u Osijeku 1978. godine. Na Filozofskom fakultetu u Osijeku 2010. g. diplomirao na smjeru "Informatologija" te stekao titulu magistra struke obranivši diplomski rad pod temom Komunikacijske vještine knjižničara: primjer Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

U Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek zaposlen je od 2005. godine. Trenutno radi kao voditelj Službe nabave, a kao Social media manager, društvene mreže Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek uređuje od 2008. godine. Voditelj je programa informatičkog i informacijskog opismenjavanja osoba treće životne po nazivom "Ukorak s vremenom". Glavni je urednik časopisa "Knjižničarstvo", glasila Društva knjižničara Slavonije i Baranje.

Sudjeluje na stručnim skupovima, okruglim stolovima, radionicama, objavio je i 15-ak stručnih i znanstvenih članaka.